

UDENRIGSMINISTERIET

18. maj 2011.
Udenrigsudvalgets spørgsmål
176 af 20. april 2011 til skriftlig
besvarelse (Alm. del)

Spørgsmål 176 fra udenrigsudvalget til udenrigsministeren:

"Hvad kan ministeren oplyse om situationen vedrørende det tibetanske Kirti-kloster, som er under belejring af kinesiske tropper, og hvilke skridt vil ministeren tage med henblik på at bidrage til, at der sikres en fredelig løsning? (jf. artiklen 'Appeal by H.H. the Dalai Lama - Regarding Kirti Monastery in Ngaba in northeastern Tibet', lagt på hjemmesiden tibetcustom.com den 15. april)."

Svar:

Udenrigsministeriet modtog den 15. april 2011 en henvendelse fra formanden for Støttekomitéen for Tibet, Anders Højmark Andersen, hvor han videreformidler Dalai Lamas appel vedr. situationen omkring Kirti-klosteret og opfordrer til, at Danmark og EU tager kontakt til Kina mhp. at afværge en eskalering af situationen. I appellen opfordrer Dalai Lama dels klosterets munke og lokalbefolkning til at undgå at skabe situationer, som kan bruges af de lokale myndigheder til at slå massivt ned, dels det internationale samfund til at opfordre den kinesiske ledelse til at udvise tilbageholdenhed, og endelig appellerer Dalai Lama til de kinesiske myndigheder om at udvise mod og visdom og vige tilbage for voldsanvendelse.

Kirti-klosteret ligger i Sichuan-provinsen i Kina i et område med en stor tibetansk befolkning, men altså uden for Tibet Autonomous Region (TAR). I Ngawa præfekturet bor der ca. 900.000 mennesker, hvoraf ca. 54% er tibetanere, 25% Han-kinesere, 18 % qiang og resten fordelt på andre etniske minoriteter. Området ligger tæt på epicenteret for 2008 jordskælvet i Sichuan. Kirti var et af de områder, der også var præget af tibetanske protester mod de kinesiske myndigheder i marts 2008. I 2009 var der ligeledes en munk, der forsøgte selvaftænding i Kirti, men overlevede.

Det er generelt svært at få mere præcise, uafhængige oplysninger om situationen i sager som disse. Vanskelighederne med adgang til uafhængige kilder forværredes efter den 21. april, hvor de kinesiske myndigheder lukkede store dele af Sichuan-provinsen for adgang for udlændinge.

Baggrunden for den skærpede situation i Kirti synes at være følgende: Den 16. marts 2011 satte den tibetanske munk Phuntsog fra Kirti klosteret ild til sig selv, for at markere årsdagen for de tibetanske protester i marts 2008. Der hersker fortsat ikke fuld klarhed omkring, hvad der skete efter han havde sat ild til sig selv. Dalai Lama skriver selv i sin appel, at politiet - i stedet for at slukke ilden på munken - tævede ham. Nogle kilder siger også, at der angiveligt gik en del tid før munken fik behandling. Han døde den 17. marts tidligt om morgenen.

Efter den 16. marts 2011 skærpede myndighederne kontrollen og overvågningen af klosteret. Ifølge oplysninger offentliggjort på hjemmesiden for International Campaign for Tibet, skulle

der have udspillet sig en kamp mellem sikkerhedsstyrker på den ene side og klosterets munke samt lokale beboere på den anden side. Den 21. april stormede de kinesiske myndigheder angiveligt klosteret og to ældre lokale beboere oplyses dræbt og 300 munke fængslet. Størstedelen af munkene blev ifølge samme kilde løsladt den efterfølgende morgen.

Fra officiel kinesisk hold har man meddelt, at man sammen med munkens forældre havde forsøgt at bringe Phuntsog til behandling, men var blevet forhindret heri af de øvrige munke på klosteret. De kinesiske myndigheder hævder, at der er tale om en omhyggeligt planlagt kriminel handling med det formål at udløse uroligheder. Problemet er ifølge de kinesiske myndigheder knyttet til en gruppe af munke i Kirti-klosteret, der er blevet pågrebet i ulovlig våbenbesiddelse og andre kriminelle handlinger, herunder korporlig vold, mord, hærværk, plyndring og ildspåsættelse. Fra kinesisk side afvises det, at der har været tale om anholdelser. Lokalregeringen i Ngawa yder nu 'legal education' til beboere i Kirti-klosteret, som led i det kinesiske styres løbende bestræbelser på at orientere borgere om love og regler i Kina.

Udenrigsministeriet har i forbindelse med flere samtaler med den kinesiske ambassade i København udtrykt bekymring over situation ved Kirti-klosteret og opfordret de kinesiske myndigheder til at udvise tilbageholdenhed. Sagen er blevet drøftet i EU, der - repræsenteret ved den Fælles Udenrigstjeneste - har henvendt sig på højt niveau til Kina og givet udtryk for EU's dybe bekymring over situationen ved Kirti-klosteret, herunder forlydender om dødsfald, korporlig afstraffelse og masseanholdelser af munke, oplysninger som det ikke havde været muligt at få verificeret fra uafhængige kilder. EEAS har ligeledes givet udtryk for bekymring over den generelle forværring af menneskerettighedssituationen i Kina. Fra kinesisk side har man som svar herpå fastholdt, at urolighederne skyldes en lille fætal af asociale og uregerlige elementer blandt munkene. Man har peget på, at Kina er et retssamfund, hvor folks religiøse frihed er sikret, men at religiøse aktiviteter må respektere landets forfatning og love.